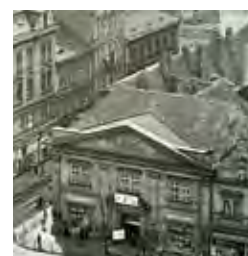

Hasičům komplikují průjezd auta, křižáci i zombie
► strana 2

Váleční veteráni projedou Plzní v konvoji historických vozidel
► strana 4

Plzeňské historické jádro slaví zmrtvýchvstání
► strana 7

Plzeň je relativně bezpečná

Trestných činů v krajské metropoli je méně než před pěti lety, přispívá k tomu řada opatření

Skupinky lidí před restauracemi a bary na Americké ulici a dalších místech v centru. Smích, křik a někdy agresivita. Tak to vypadá hlavně v noci na sobotu a na neděli v Plzni. Rizikovými místy ale procházejí nejen v noci antikonfliktní policejní týmy, policisté se psy a strážníci. I přesto, že se někteří lidé bojí, Plzeň je relativně bezpečná. Zatímco se v roce 2014 na území města stalo 5 589 trestných činů, loni jejich počet klesl na 4 942. Ve srovnání s Prahou nebo Brnem je na tom krajská metropole velmi dobře. „Kriminalitu se daří snižovat. I v médiích propíraná Americká ulice se z hlediska oznámení protiprávních činů zklidňuje. Tam posilujeme zejména v noční době, kdy se pocit bezpečí občanů snižuje,“ říká ředitel Městského ředitelství policie Plzeň Michal Krejbič.

Policejní kontrola v sadech.

Foto: PČR

Posilování hlídek

Dodává, že velkou roli v tom sehrálo posilování policejních hlídek, které se tam pohybují po celých 24 hodin, posílení kamerového systému a spolupráce s Městskou policií Plzeň.

Policisté například kontrolují osoby, které posedávají na lavičkách v parcích, a zvolna je tak vytlačují z centra.

„V loňském roce jsme přímo na Americké zaznamenali 119 kriminálních činů a v roce 2016 jich bylo 140. A v témže roce na celém Obvodním oddělení policie Plzeň-střed zaevidovali 1 236 činů, loni 1 166. To, že lidé někdy mají pocit, že je tam hodně nebezpečno, způsobuje vysoká koncentrace osob včetně cizinců. A na takových místech je riziko vždy vyšší, podobně jako při všech

velkých akcích, jako jsou Slavnosti svobody, Pilsner Fest, velké kulturní nebo sportovní akce, ale umíme na to reagovat a nebezpečí eliminovat,“ upozorňuje ředitel. Pochvaluje si, že počet trestných činů se nezvyšuje ani v souvislosti s rizikovými fanoušky, kteří přijíždějí na fotbalová utkání. „Působíme v součinnosti se strážníky a dalšími složkami preventivně.“

Pochvala unie fotbalových asociací

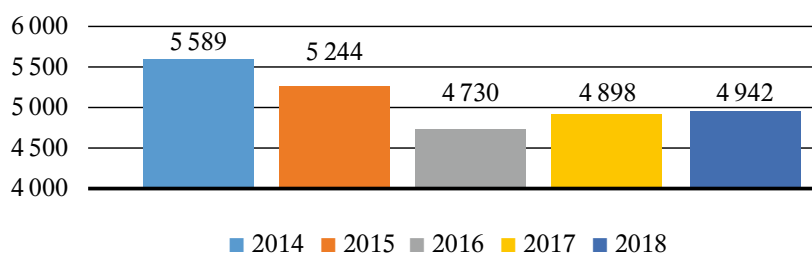
„Dokonce i delegáti Unie evropských fotbalových asociací hodnotili bezpečnost ve městě při zápasech jako jeden z nejvyšších standardů v Evropě,“ uvádí ředitel.

Před každou akcí, na níž se počítá s větším počtem osob, dává policie na webových stránkách www.policie.cz upozornění na možná nebezpečí a rady, jak jim předejít. „Třeba, kde parkovat, co nenechávat v autě a podobně,“ uvádí mluvčí Městského ředitelství policie Plzeň Veronika Hokrová.

Policisté se snaží udělat si co nejvěrnější obrázek o kriminalitě ve městě,

proto uvítají, pokud se kriminální čin stane, když se na ně postížení nebo svědkové co nejrychleji obrátí. „Stačí zavolat na linku 158. Jenom tak můžeme co nejučinněji pomoci. Ale když nám lidé třeba krádež kola nebo napadení oznámí až za týden, většinou už bývá na chytání pachatele pozdě. A nejhorší je, když nám to neřeknou vůbec, pak se reálný obraz kriminality ve městě stanovuje velmi těžko,“ zdůrazňuje ředitel. Plzeňští policisté, kteří rádi uvítají další nové kolegy, jsou vedeni k tomu, aby se důsledně věnovali každému občanu, který za nimi na oddělení přijde nebo jim zavolá. ► (an)

Počet nových trestných činů Plzeň město

Exkluzivně

Vášek za mnou přijel se dvěma kufry not, říká megastar Magdalena Kožená

Městská beseda je jedním z devíti míst v Evropě a dvou míst v České republice, v nichž česká operní pěvkyně, mezzosopranistka Magdalena Kožená představí unikátní hudební projekt Zahrada vzdechů. Žije v Berlíně, jejím manželem je britský dirigent sir Simon Rattle, s nímž má syny Jonáše a Miloše a dceru Anežku. Tato pěvkyně je považována za přední světovou specialistku na interpretaci staré hudby. Spolu s ní vystoupí v Plzni soubor Collegium 1704 pod taktovkou světově uznávaného dirigenta Václava Lukse.

V Plzni jste koncertovala naposledy v roce 2000. Jak často se vracíte do Čech? A jaké jsou pro vás návraty ze světových pódii do menších sálů českých měst?

Do Čech se snažím vracet alespoň dvakrát do roka a někdy i vícekrát. Samozřejmě, že Praha je hlavní destinace, ale snažím se vyjet i do menších měst. Jsem si vědomá toho, že ne každý má možnost vyrazit do Prahy nebo do Brna na koncert. Pro lidi je hrozně důležité, že se člověk objeví v jejich regionech a dá jim tak najevo, že mu na nich záleží.

Magdalena Kožená.

Foto: © Ester Haase/DG

Do Plzně přijedete se souborem Collegium 1704 a jeho dirigentem Václavem Luksem, který absolvoval plzeňskou konzervatoř. Jak se vaše hudební cesty provaly?

Přestože jsem kdysi dávno, před 20 lety, byla členkou všech barokních ansámblů, které tu byly, naše cesty s Váškem Luksem se tenkrát nějakým záhadným způsobem moc nezkřížily. V té době byl v zahraničí, studoval v Basileji, takže jsme se minuli. Samozřejmě jsem však zpovzdálí sledovala jeho úspěchy a jeho orchestr, který se podle mého názoru vypracoval na světovou úroveň. Takže tohle není náš první projekt, ale je to náš první významný projekt, ze kterého vznikla i nahrávka.

Plzeň bude jedním z pouze dvou míst v České republice, kde s Collegiem 1704 představíte projekt Zahrada vzdechů – příběhy slavných ženských hrdinek v italských barokních kantátách. Jak tento projekt vlastně vznikl, co vás k jeho vytvoření inspirovalo?

Pokračování na straně 6.

Město a Amádeus vyhlásily klid zbraní

Na dočasném přerušení sporu, který se vede v souvislosti s neuskutečněným projektem výstavby obchodního centra Corso už několik let, se dohodly město Plzeň a developerská společnost Amádeus Real. Ta v něm uplatňuje náhradu škody ve výši 1,8 miliardy korun. Obě strany se společně obrátily na Nejvyšší soud ČR, k němuž město Plzeň podalo dovolání, aby přerušil probíhající řízení na šest měsíců. Jednají totiž spolu o dohodě o smírném řešení. Měla by napomoci k zahájení výstavby moderní městské čtvrti, jejíž parametry vycházejí z představ města zakomponovaných v jeho územní studii, a zároveň i k urovnání soudního sporu z minulosti. Uzavřením dohody se město nevzdává možnosti regulovat zástavbu v lokalitě po KD Invest. „Přerušování soudního sporu vnímáme jako první krok k tomu, abychom nyní společně dojednali konkrétní podmínky jeho urovnání,“ uvádí Tomáš Jícha, zástupce společnosti AMESIDE, která je nástupcem Amádeus Real. ► (red)

Hasičům komplikují průjezd auta, ale i křižáci nebo zombie

Nejhorší situace je na Lochotíně, například ve Žlutické a Rabštejské ulici

Auto napravo, auto nalevo a mezi nimi úzký pruh volného místa. „Určitě to nejsou tři metry dané vyhláškou a potřebné pro náš průjezd,“ hodnotí situaci tiskový mluvčí a vrchní komisař Hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje Petr Poncar situaci ve Žlutické ulici na Lochotíně. Další vozidlo vyčuhuje do křižovatky. Podobné je to i v Rabštejské, Manětínské a dalších ulicích na Lochotíně. Situace ale není růžová ani na dalších místech po celé Plzni. „Třeba klukům na centrálním obvodu dávají průjezdy městem taky pořádně zabrat. Ale na Lochotíně je to asi úplně nejhorší. A co teprve, když se máme vytočit mezi auty se žebříkem. Cisternu můžeme zaparkovat dál a roztáhnout víc hadic. Se žebříkem se ale musíme dostat až k požáru a musí mít také potřebné místo na ustavení, aby byl stabilní,“ popisuje Petr Poncar.

Ridiči parkují vzhledem k malému počtu parkovacích míst, kde se dá, a neberou v potaz, že hasičská auta mají potíže dojet k požáru včas. Když jde takzvaně o život, mohou hasiči sice špatně zaparkované

Zásah hasičů ve spolupráci s dalšími záchrannými složkami. Foto: Městská policie Plzeň

auto odstranit i sami, ale zdržuje to při zásazích, kdy rozhodují o životě a smrti nebo hodnotě zachráněného majetku vteřiny. „Stačí, když začne hořet vánoční stromek a během minuty hoří celý pokoj a plameny se rychle šíří do dalších prostor. Největší šanci pomoci máme v podstatě do des-

eti minut od prvního plamene. Ideální je požár podchytit ve fázi rozhořívání. Nad deset minut je už požár v plném rozvoji, zásah je mnohem komplikovanější a šance na záchranu životů a eliminace škody na majetku se výrazně snižují. Takže by si majitelé aut měli uvědomit, že když nám

zkomplikují průjezd, jde opravdu o život a že se jim někdy může přihodit totéž. Prostě se k nim nedostaneme včas,“ líčí Petr Poncar. Dojezd jim také často komplikuje skutečnost, že při projíždění města se zapnutou sirénou neumějí řidiči uhnout a udělat uličku tak, aby mohli hasiči bezpečně projet. Čeští automobilisté prý mají špatný návyk a teprve si zvykají radit se napravo podobně, jak je tomu v celé Evropě. Zejména starší řidiči zmatkují a nevědí, co dělat. „Nejhorší jsou „křižáci“, kteří jezdí pomalu zprava doleva a nakonec zastaví v křižovatce. Snad nejhorší je, když zastaví přímo uprostřed a tím nám ztíží možnost případného odbočení. A zabrat nám dávají i takzvané novodobé zombie, tedy mladí lidé v kapucích se sluchátky na uších, kteří nevnímají ani při přecházení komunikací své okolí,“ povzdychne si mluvčí. Připomíná, že i při zásahu u dopravní nehody někdy nastávají velmi nebezpečné situace, protože řidiči jedoucí kolem zpomalí a dívají se na zásah, někdy si ho i fotí. ► (an)

Objekt u hráze prokoukl

Budova po rekonstrukci. Foto: město Plzeň

Falešná mansarda zmizela, střecha je narovnaná a v přízemí přibyla zasklená zimní zahrada. Tak nyní vypadá městská budova u hráze Seneckého rybníka v rekreační oblasti Bolevecké rybníky. Plzeň do ní investovala více než 14 milionů korun. V přízemí objektu je školka, prostor pro setkávání různých spolků a sklady, v dalších patrech jsou učebny, herny a dílny pro zájmové subjekty, především pro skauting. Objekt totiž využívá organizace Junák – český skaut, středisko Stopa Plzeň. „Uvažuje se o přednáškových programech a sezonním intenzivním využívání. Rekonstrukce má poukazovat na ekologickou architekturu. Dominují přírodní materiály,“ říká Václav Franče ze Správy veřejného statku města Plzně. ► (red)

Hledají se nejlepší pracovníci škol

Ocenění za celoživotní přínos školství „síň slávy“, Pedagog roku základní školy, Pedagog roku mateřské školy, Provozní zaměstnanec roku, Mecenáš plzeňského školství a Mimořádný počin plzeňského školství jsou kategorie, do nichž lze navrhnout nominace na ocenění za rok 2018/2019. Je určeno jednotlivcům, může být uděleno i in memoriam. Nominace na cenu musí být podána do 10. května písemně na adresu Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MMP, Kopecského sady 11, 306 32 Plzeň nebo na e-mail solcova@plzen.eu. Informace a formuláře jsou na www.plzenskeskoly.cz/Aktuality. Slavnostní vyhlášení oceněných se bude konat letos 18. června. ► (red)

Zápisy do školek se konají v květnu

Zápisy do mateřských škol se v Plzni uskuteční od 2. do 16. května. V aplikaci na www.mszapis.plzen.eu jsou všechny potřebné informace pro rodiče, stejně jako na webech příslušných mateřských škol.

Zákonní zástupci musí děti přihlásit k povinnému předškolnímu vzdělávání ve spádové mateřské škole. Ty město řeší obecně závaznou vyhláškou tak, že školské obvody jsou shodné s územím čtyř velkých obvodů. Území Křimic, Radčic a Malesic je dalším školským obvodem a následuje společný obvod Litic a Lhoty. Černice jsou součástí školského obvodu Plzeň 2. K zápisu rodiče přinesou vyplněnou přihlášku, rodný list a průkaz zdravotního pojištění dítěte, svůj občanský průkaz, případně doklad o trvalém pobytu dítěte, pokud se liší od trvalého pobytu

zákonných zástupců je potřebný originál potvrzení z ohlašovy pobytu. Povinný předškolní rok pro děti, které dosáhnou

pětiletí k letošnímu poslednímu srpnu, je ve veřejných mateřských školách bezplatný a je možné jej splnit v mateřských školách zapsaných ve školském rejstříku nebo za určitých podmínek individuálním „domácím“ vzděláváním či vzděláváním v přípravné třídě nebo vzděláváním v zahraniční škole na území ČR.

Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany ČR a cizince, kteří oprávněně pobývají na území ČR déle než 90 dnů. Nevztahuje se na děti s hlubokým mentálním postižením a děti dlouhodobě pobývající v zahraničí.

Pokud zákonní zástupci nemají přístup k internetu, s vyplněním přihlášky jim pomohou úředníci na kontaktních místech na magistrátu i na úřadech městských obvodů nebo přímo v mateřské škole. ► (red)

Perfektní vodu jistí jeseteři i sumec

Japonští kapři koi, plotice, okouni, parmy, jeseteři a dokonce malý sumec se prohánějí ve dvou akváriích v úpravě vody ve vodárenském areálu v Malostranské ulici. Každé z akvárií má objem přibližně 500 litrů a protéká jím voda, která se tu právě upravuje. Do prvního jde surová voda z Úhlavy ještě před tím, než je upravena na pitnou vodu, ve druhém je voda už upravená po filtraci a před ozonizací. Právě ryby prospívající v obou skleněných nádržích jsou jednou ze záruk, že voda z Vodárny Plzeň je perfektní a bez kontaminace.

„Jedná se o biologický test, který by v případě náhlého úhynu většiny ryb indikoval kontaminaci vody buď z řeky, nebo v rámci procesu úpravy vody,“ říká vedoucí úpravy vody Karel Kučera. Dodává, že v úpravě vody je samozřejmě osazeno ještě plno dalších analyzátorů, které by také odhalily případné nestandardní jevy. Jenže právě rybí test je v itana ukázkou a zajímavostí pro exkurze,

Jeseteři v akváriu. Foto: Vodárna Plzeň, Marta Černická

kteří Vodárna Plzeň v průběhu roku umožňuje.

Zatím se nikdy nestalo, že by ryby v akváriích hromadně uhynuly. Do akvárií se dostanou jako asi desetimetrové rybičky a pryč musejí, když už je jim akvárium malé. Nyní je tu třeba malý su-

mec, který se z řeky dostal s vodou až do prvního stupně vodárenské technologie. V nátokových jímkách si ho všimli pracovníci úpravy vody a s jejich pomocí se pak dostal do akvária se surovou vodou. Tam si plave už asi půl roku, ale za čas poputuje jinak. „Vrátíme jej zpátky do

řeky. Rychle roste a za chvíli by ostatní ryby v akváriu zbaštil,“ vysvětluje Karel Kučera.

S malým sumcem tu žijí ještě speciální japonští kapři koi, parmy nebo plotice a plotičky. Na rozdíl od druhého akvária s už upravenou vodou tu mají vodu říční a s kalem na dně, takovou, jaká je v Úhlavě. Vedle v čisté vodě je dno akvária vysypané pískem a prohánějí se tu hlavně jeseteři ruští, sibiřští i sněhobílý albín. Živí se speciálním krmivem v granulích. Dříve tu měla Vodárna Plzeň pstruhy, ale právě pro veřejné exkurze jsou jeseteři atraktivnější.

Podle mluvčí společnosti Dany Veselý jsou akvária sledována obsluhou úpravy a také je snímá 24 hodin denně kamera. „Obraz se přenáší do dispečinku úpravy, kde je pod stálým dohledem dispečera,“ upřesnila Dana Veselá.

Ryby, hlavně pstruhy, používají jako biologický test zejména velké úpravy vody. ► (red)

SUPERDIO pokračuje

Dopravné inženýrská opatření, takzvané SUPERDIO, které od roku 2016 minimalizuje dopady budovaných staveb na dopravu ve městě a platí do konce dubna, je prodlouženo na období 2019–2022. Plzeň totiž čeká v následujícím období realizace téměř 50 velkých i menších dopravních projektů. V plánu jsou rozšíření silnice I/27 v úseku Třemošenský rybník – Orlík, rekonstrukce Studentské ulice, dopravní stavba I/20 a II/231 v Plzni, Pláská – Na Roudné – Chrástecká, 2. etapa, rekonstrukce Dlážděné ulice, prodloužení tramvajové tratě k Zápaadočeské univerzitě v Plzni, oprava povrchu Wilsonova mostu, repanelizace tramvajových tratí Slovanská a Karlovarská pod rondelem, rekonstrukce Mohylové ulice, oprava Rooseveltova mostu a další. Toto opatření bude obsahovat informace ke všem připravovaným stavbám na území města, době jejich realizace, zahrne investiční plány všech veřejných investorů, tedy především státu, Plzeňského kraje, ale také městského odboru investic, Vodárny Plzeň a Správy veřejného statku města Plzně. Na navrhování efektivních objízdných tras se bude ve spolupráci s projektantem podílet speciální koordinační skupina. ► (red)

Lávka umožní bezpečný přechod

Zhruba 130 metrů dlouhá lávka pro pěší a cyklisty překlenuje do dvou let u Kamenného rybníka silnici z Plzně na Třemošnou i železniční trať do Žatce. Umožní bezpečné přecházení silnice. Stavbu zajišťuje Odbor investic MMP. Zaplatí ji město, bude se finančně podílet i na vybudování veřejného osvětlení podél cesty do železniční zastávky Plzeň – Bolevec k lávce. Náklady činí 25 milionů korun včetně DPH. ► (red)

Vyjde PILSEN pro seniory

Odbor sociálních služeb začíná vydávat vlastní čtvrtletník

S novinkou pro dříve narozené přichází od dubna magistrátní Odbor sociálních služeb. Pod názvem PILSEN – vyzrálý magazín začíná vydávat vlastní čtvrtletník. „Snažíme se každý rok přijít s něčím novým a časopis pro seniory jsme vyhodnotili jako zajímavý nápad. Nemáme přehnané ambice, zvláště v době vyspělých technologií, internetu a sociálních sítí, v nichž se velmi dobře orientují i dříve narození. Přesto praxe ukazuje, že většina z nich raději sáhne po papírovém čtení. A náš občasník má jediný cíl, informovat a nenudit. Pokusíme se tedy na několika stránkách každý třetí měsíc přiblížit seniorské veřejnosti jak služby, tak aktivity pro seniory, stejně jako zajímavé příběhy a tipy. A budeme rádi, když se o zajímavé informace ze svého okolí s námi senioři budou dělit. Jen tak může náš vyzrálý magazín vyzrávat s každým číslem,“ upřesňuje Alena Hynková, vedoucí zmíněného odboru.

První číslo čtvrtletníku PILSEN vychází v dubnu a bude zdarma k dispozici na Odboru sociálních služeb MMP, na čtyřech velkých městských obvodech a v informačním centru. ► (red)

Nový čtvrtletník.

Foto: Adriana Jarošová

Pomáhající Plzeň

Plzeň je městem pro byznys

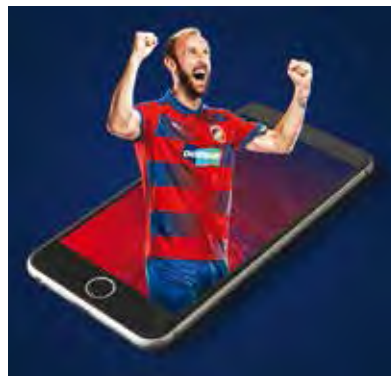
Plzeň získala první místo ve výzkumu Město pro byznys 2018 v Plzeňském kraji díky počtu malých a středních firem, vysokému počtu studentů a učňů technických škol, počtu právnických osob, výborné dopravní dostupnosti a přívětivému webu nabízejícímu informace pro podnikatele. Druhé skončilo Stříbro a třetí Přeštice. Ocenění bylo uděleno v rámci krajského setkání Svazu měst a obcí České republiky, které se konalo ve středu 13. března v plzeňském Parkhotelu. ► (red)

Fanoušci mají novou aplikaci

Nejnovější aktuality z klubu, informace o hráčích, zápasech, statistiky, propojení s Plzeňskou vstupenkou nebo navigaci na stadionu a množství dalších funkcí a informací přináší nová mobilní aplikace, kterou připravilo město ve spolupráci s FC Viktoria Plzeň pro příznivce fotbalu.

Smart City Plzeň

Aplikace FC Viktoria Plzeň je součástí městského konceptu Smart City Plzeň, který přináší nejen obyvatelům Plzně chytrá řešení pro pohodlnější život. „Moderní, kvalitní aplikace je dnes

nezbytností. Inspiraci jsme hledali u velkých klubů v zahraničí i našich fanouš-

ků a jsme velmi rádi, že se ve spolupráci s městem Plzeň podařilo připravit pro lidi skvělou možnost, jak být neustále ve spojení se svým klubem. Aplikaci mohou fanoušci využívat v Doosan Areně, kde je řada bonusových funkcí, i mimo ni,“ uvádí generální manažer fotbalového klubu Adolf Šádek. Klub už připravuje další vylepšení aplikace, která může najít ještě další využití například i pro hokejové fanoušky. Je přizpůsobena pro mobilní telefony a tablety s operačním systémem Android i iOS. Ke stažení je přes standardní story Google a Apple. ► (red)

Rozhovor Na pohár by měl dorazit i olympijský vítěz Jaroslav Kulhavý

Na horských kolech, ale i na odrážedlech se bude soutěžit v jednom z pěti závodů Českého poháru MTB XCO 2019, který se pojede v okolí Města Touškova a pořádá ho tamní tělovýchovná jednota. Uskuteční se 27. a 28. dubna a podporuje jej i město Plzeň. Se stavbou tratě pomáhá jako konzultant bývalý reprezentant v jízdě na horských kolech Milan Spěšný, který v současnosti vede ve Městě Touškově jako trenér cyklistickou mládež.

Kde konkrétně se závod pojede?

V rokli v areálu za rybníkem ve Městě Touškově. Trasa povede částečně po zpevněných cestách, lesních cestách, ale i různými koryty a připraven je i terén pro těžší výjezdy. Přímě u rybníka bude zázemí pro sportovce, organizátory a návštěvníky i parkoviště. A jako loni tam budou moci diváci sledovat přenosy závodů přímo z rokle.

Bližší informace a přihlášky na závody jsou na webových stránkách www.poharmtb.cz a www.touskov.bike.

Trat' v rokli v areálu za rybníkem v Touškově.

Foto: archiv klubu

Jakou očekáváte účast?

Očekáváme tisíc závodníků, z toho 80 procent dětí a mládeže.

Přijedou do Města Touškova i známí sportovci?

Počítáme, že dorazí například olympijský vítěz z Londýna a stříbrný medailista z Ria Jaroslav Kulhavý a řada dalších borců.

Jak dlouho trvala příprava tratě na závody?

Trat' v rokli upravujeme s Bike Clubem Město Touškov průběžně od roku 2012. V Městě Touškově se ještě žádný Český pohár nekonal. Pravidelně se tam jezdí seriál PAL cupu (Plzeňská amatérská liga), ale Český pohár bude klub Touškov hostit poprvé. Areál má parametry nastavené Cyklistickou federací, jsou tam složitější sjezdy a trať se musela rozšiřovat. Původně to byl jen takový chodníček pro jednoho závodníka, takže jsme vyřezávali a vysekávali porosty a rozšířili ji tak, že se tam mohou jezdit velké cyklistické soutěže. Je to krásný volnočasový areál, do kterého je naprosto volný přístup. ► (an)

Šikovné ruce nabídnou výrobky

Na už tradiční akci Šikovné ruce, která se bude konat v rámci Velikonočních trhů na náměstí Republiky na Zelený čtvrtek 18. dubna, zve Odbor sociálních služeb MMP. Klienti chráněných a terapeutických dílen a organizací pracujících se zdravotně postiženými tam i letos nabídnou tematicky laděné výrobky, velikonoční dekorace, pro mlsné jazýčky budou připraveny koláčky, tyčinky, mazance a další dobroty z chráněné pekárny U mlsného anděla. Chybět nebude ani dopolední kulturní program. „Těšíme se na všechny, kdo drobným nákupem podpoří služby pro zdravotně postižené,“ zve Jarmila Srbková ze zmíněného odboru. ► (red)

Festival Umíí! ovládl Besedu

Program Umíí! Foto: OSS MMP

Novým projektem zahájil sérii každoročních akcí pro veřejnost Odbor sociálních služeb MMP. Pod názvem Umíí! se v Městanské besedě v uceleném programu poprvé představily spolky sdružující osoby se zdravotním postižením, ale i handicapovaní sólisté. ► (red)

Město pomůže

Více než 13 miliony korun podpoří letos město sportovní kluby a handicapované sportovce. Buď prostřednictvím tělovýchovné organizace, či jako fyzické osoby. Cílem je podpora konkrétním sportovním subjektům nacházejícím se na území města, především neziskovým organizacím, které mají omezenou možnost získání financí z vlastních zdrojů a činnosti a svými aktivitami zajišťují využití volného času především dětí a mládeže. ► (red)

Odlehčovací služba má podporu

Takzvaná odlehčovací služba vznikla při organizaci Domov – plzeňská hospicová péče. Zajišťují ji sestry a pečovatelský tým domácího hospice a umožňuje odpočinek lidem dlouhodobě pečujícím o těžce nemocného člena rodiny. Město souhlasilo, že je tato služba ve městě a okolí potřebná. Podmínkou pro to, aby na ni Plzeň přispěla, je zařazení služby do základní sítě poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji. O toto zařazení si musí organizace požádat. Domov – plzeňská hospicová péče poskytuje odlehčovací službu v okrese Plzeň – město a do vzdálenosti 40 kilometrů. ► (red)

Váleční veteráni projedou Plzní v konvoji historických vozidel

Oslavy osvobození americkou armádou se v krajské metropoli uskuteční od 3. do 6. května

Zhruba 90 tisíc lidí si nenechalo loni ujít Slavnosti svobody v Plzni. Jedna z nejatraktivnějších podívaných je konvoj historických vozidel s americkými a belgickými veterány.

Foto 3x: Roman Muchka

Události spojené s osvobozením americkou armádou si Plzeň ve dnech 3. až 6. května 2019 tradičně připomene vojensko-historickým a kulturním programem. Neodmyslitelně k němu patří dobové vojenské kempy, setkání s válečnými veterány, vzpomínkové akty i atraktivní koncertní vystoupení.

Svobodná Plzeň 1989 2019

Lákavá přehlídka historické vojenské techniky Convoy of Liberty projede městem v neděli 5. května 2019. V roce třicátého výročí svobodných oslav osvobození Plzně Američany zazní při open air koncertu Plzeňské filharmonie, podobně jako v roce 1945, árie z Dvořákovy Rusalky Měsíčku na nebi hlubokém.

Váleční veteráni

Zavzpomínat si s Plzeňany na 74 let staré příběhy přijdou i letos američ-

tí a belgičtí veteráni. Každoročně hrají tito stateční, přes devadesát let staří váleční veteráni 3. americké armády při Slavnostech svobody hlavní roli. I letos budou mít lidé příležitost vyslechnout si jejich dojemné vyprávění spojené s debatou a autogramiádou. Setkání je naplánováno na sobotu 4. května 2019 od 9 hodin v Městanské besedě.

Historické vojenské kempy

Po tři dny budou návštěvníkům oslav k dispozici dobové vojenské kempy. Největší kemp 16. obrněné divize americké armády se rozloží v parku za obchodním centrem Plaza. K vidění tu budou desítky vozidel těžké i lehké obrněné techniky, dílenské a přepravní techniky včetně dvou stíhačů tanků M36 Jackson, z nichž jeden bude zapůjčen z Vojenského historického ústavu a druhý z Muzea obrněné techniky Smržovka. „V premiéře představíme v České republice první zrenovovaný střední tank Sherman verze M4A4,“ sděluje Pavel Rogl ze spolupořádajícího klubu vojenské historie 16th Armored Division. Součástí ležení bude fungující polní kuchyně s dobovým vybavením, dílny, v nichž se bude provádět údržba či oprava vozidel, vojenské ubikace jak pro mužstvo, tak důstojníky, stanoviště vojenské policie a ostatní zázemí. Program v kempu nabídne ukázky střelb z pěchotních zbraní, kulometů a děl z výzbroje vozidel. Své místo v parku bude

mít i historický stanový tábor Československé samostatné obrněné brigády a Královského letectva (RAF).

V Křížíkových sadech se usadí až do pondělí 6. května 2019 příslušníci 2. pěší divize a rozmanitá vojenská technika včetně originálního materiálu a vybavení. Vojensko-historický program doplní civilní část s kapelami hrajícími dobovou hudbu, zajímavými interprety, módní přehlídkou nebo promítáním tehdejších filmů či týdeníků.

Konvoj vojenské techniky

Jedním z vrcholů akce bude nedělní konvoj s více než 220 kusy historické vojenské techniky Convoy of Liberty, nad nímž přeletí nejen současné víceúčelové bojové letouny, ale i historická výcviková jednomotorová dvoumístná letadla značky Harvard. Kromě menších pietních aktů se hlavní vzpomínkové setkání uskuteční tradičně 6. května 2019, v den osvobození Plzně, u památníku Díky, Ameriko!

Kulturní program

Kulturní program na náměstí Republiky zahájí vystoupení Big Bandu Konzervatoře Plzeň a následovat bude koncert Plzeňské filharmonie, při němž v úvodu zazní díla Antonína Dvořáka, stejně jako to bylo 4. srpna 1945. Tehdy hrála Plzeňská filharmonie v Městanské besedě na počest velvyslance Spojených států amerických Laurence A. Steinhardta, který do Plzně přijel na přehlídku amerických jednotek a čestné jednotky Československé samostatné obrněné brigády. Árii Rusalky, jež na koncertě před 74 lety zazněla v podání členky opery Národního divadla Zdeňky Hrnčířové, nyní zazpívá sopranistka Michell Katrak. Klasiku Antonína Dvořáka doplní americký jazz, hudba Glenna Millera nebo Jaroslava Ježka a Osvobozeného divadla. V dalších dnech na náměstí Republiky vystoupí výjimečná hudební uskupení, jako je Čechomor a Hradištan s Jiřím Pavlicou nebo kapela Eddie Edward & Friends se svým originálním pojetím americké country, big band New Time Orchestra s Hanou

Holišovou, plzeňský osmičlenný orchestr Pilsner Jazz Band a folková skupina z Pardubic Marien. Vzdát počtu místnímu odboji a americkým osvoboditelům chce při svém vystoupení v sobotu 4. května 2019 švédská metalová skupina Sabaton. V lochtínském amfiteátru uvede svoji speciální show.

Doprovodné akce

Na úlohu Československé samostatné obrněné brigády upozorní v roce 75. výročí otevření druhé fronty ve francouzské Normandii venkovní výstava. Přiblíží cestu vojáků k francouzskému přístavnímu městu Dunkerque, kde než válka skončila, dělostřelecké ostřelování, miny a bojové střety přinesly smrt necelým dvěma stovkám Čechoslováků. Program v centru města doplní mezinárodní parašutistická soutěž Cup of Freedom Pilsen v Borském parku. V klasické disciplíně sportovního parašutismu, v přesnosti přistání, se při ní představí sportovci z Německa, Anglie, Polska, Finska, Nizozemí, Rakouska, Slovinska a Francie. **(red)**

Kdo přijede?

Tentokrát do Plzně míří Earl Ingram, James Duncan a Herman Geist z 2. pěší divize, Richard Pieper z 97. pěší divize a George Thompson z 16. obrněné divize, a za belgický 17. střelecký prapor Louis Gihoul, Michel Gilain, Hubert Rau a Valère Gustin.

Velký zájem byl loni o vojenskou techniku.

I letos se bude tak jako v loňském roce tancovat v centru města.

SLAVNOSTI SVOBODY PLZEŇ

OSVOBOZENÍ AMERICKOU ARMÁDOU

3.–6. KVĚTNA 2019

www.slavnostisvobody.cz

Svobodná Plzeň 1989
2019

Pátek 3. května		
park za OC Plzeň Plaza	9:00–20:00	Tábor 16. obrněné divize US Army – dobový vojenský tábor, prezentace ubikací vojáků, polních dílen, polní kuchyně, replika pozorovacího letounu Piper L4H, střelba akustickou municí Tábor Čs. samostatné obrněné brigády, Tábor RAF a WAAF 9:00–13:30 školní exkurze, 13:30 pěvecké vystoupení WAAF a RAF, 15:00 pěvecké vystoupení WAAF, 17:00 autogramiáda autorů letecké literatury Výstavy
	13:00	Hudební a kulturní scéna v amfiteátru 13:00 Radio Dixie , 15:00 military vstup , 16:00 THE MYNE , 17:15 military vstup , 18:00 SEMTEX
	20:00	Military bál pod širým nebem – Banjo Band Romana Kopeckého
	10:00–18:00	Prezentace Městské policie Plzeň – výstroj a výzbroj pořádkové jednotky, program pro děti
Křížikovy sady Proluka	9:00–20:00	Tábor americké 2. pěší divize – projekt Plzeň 1945 představí život amerických vojáků v táboře a civilistů v roce 1945 16:45 vystoupení folklórního souboru
	9:00–14:00	Školní exkurze – komentované prohlídky tábora pro školy, nutná rezervace na www.plzen1945.cz
Pobřežní ulice (KD Peklo)	9:00–20:00	Camp Raiders – expozice zaměřená na ukázkou současných ozbrojených složek USA, a to zejména US Army a USMC
Chodské náměstí	16:30	Položení květin u Památníku 2. pěší divize
Husova ulice	17:30	Položení květin u Památníku 16. obrněné divize a Památníku čs. vojákům bojujícím na západní frontě
náměstí Republiky	18:00	Big Band Konzervatoře Plzeň
	18:00–22:00	1945 Zdravice primátora města Plzně
		2000 Plzeňská filharmonie – open air koncert

Sobota 4. května		
park za OC Plzeň Plaza	9:00–20:00	Tábor 16. obrněné divize US Army – dobový vojenský tábor, prezentace ubikací vojáků, polních dílen, polní kuchyně, replika pozorovacího letounu Piper L4H, střelba akustickou municí Tábor Čs. samostatné obrněné brigády, Tábor RAF a WAAF 10:00 a 13:00 – pěvecké vystoupení WAAF a RAF 15:00 pěvecké vystoupení WAAF Výstavy
	10:00	Hudební a kulturní scéna v amfiteátru 10:00 Radio Dixie , 11:00 military vstup , 12:00 Radio Dixie , 14:00 JACK RELOADED , 15:00 military vstup , 15:45 Diamonds Dance Group „Krásné ženy na pancířích v rytmu Tyngle Tangu“, 16:30 POUTNÍCI , 17:30 military vstup , 18:00 Diamonds Dance Group „Krásné ženy na pancířích v rytmu Tyngle Tangu“, 18:30 TAXMENI
	20:00	Military bál pod širým nebem – TUTEN SWING
	10:00–18:00	Prezentace Městské policie Plzeň – výstroj a výzbroj pořádkové jednotky, program pro děti
	10:00–17:00	Interaktivní rodinná soutěž „Z Dunkirku do Plzně“ Trasa: kemp za Plazou – nábežní řeky Mže – Rooseveltův most – náměstí Republiky
Křížikovy sady Proluka	9:00–20:00	Tábor americké 2. pěší divize – projekt Plzeň 1945 představí život amerických vojáků v táboře a civilistů v roce 1945 14:00 MLADINKA A ONDRÁŠEK – dětské folklórní soubory z Plzně a Brna 16:00 Módní okénko – ukáзка dobového odívání 30. a 40. let 20. století 17:15 Back to 1945 Special – dobová taneční zábava
	9:00–20:00	Camp Raiders – expozice zaměřená na ukázkou současných ozbrojených složek USA, a to zejména US Army a USMC
	9:00	Beseda s veterány 2. světové války , autogramiáda
náměstí Míru	16:30	Pietní akt u Památníku bojovníků a obětí světových válek, Památníku padlých členů Západočeského aeroklubu ve 2. světové válce a Památníku padlých Plzeňanů v květnovém povstání 1945
náměstí Republiky	12:00	Junior Orchestr Plzeň
	13:45	Vyhlášení stipendia generála Pattona
	14:30	Five Rivers Blues Band
	16:30	Pilsner Jazz Band
	18:30	New Time Orchestra a Hana Holišová
	21:00	Čechomor
Amfiteátr Lochotín	20:00	Koncert švédské metalové skupiny SABATON www.ticketportal.cz

Neděle 5. května		
park za OC Plzeň Plaza	14:00–20:00	Tábor 16. obrněné divize US Army – dobový vojenský tábor, prezentace ubikací vojáků, polních dílen, polní kuchyně, replika pozorovacího letounu Piper L4H, střelba akustickou municí Tábor Čs. samostatné obrněné brigády, Tábor RAF a WAAF 14:00 autogramiáda autorů letecké literatury, 15:00 pěvecké vystoupení WAAF Výstavy
	10:00	Hudební a kulturní scéna v amfiteátru 10:00 Radio Dixie , 14:30 ST. JOHNNY , 15:30 military vstup , 16:30 BIG BOY BAND
	10:00–18:00	Prezentace Městské policie Plzeň – výstroj a výzbroj pořádkové jednotky, program pro děti
Křížikovy sady Proluka	9:00–18:00	Tábor americké 2. pěší divize – projekt Plzeň 1945 představí život amerických vojáků v táboře a civilistů v roce 1945 13:00 THE DIXIE HOT LICKS – vystoupení plzeňské dixielandové kapely 15:00 Muži i ženy bojující – prezentace vojenských stejnokrojů

Neděle 5. května (pokračování)		
Pobřežní ul. (u KD Peklo)	9:00–18:00	Camp Raiders – expozice zaměřená na ukázkou současných ozbrojených složek USA, a to zejména US Army a USMC
náměstí Republiky	11:00	CONVOY OF LIBERTY – přehlídka vojenských historických vozidel s přeletem historických a moderních vojenských letounů 11:00 výjezd ze Sukovy ul. 12:30 předpokládaný dojezd na náměstí Republiky
	11:30	Přivítání Convoy of Liberty podle lidových tradic se souborem písní a tanců JISKRA
	14:00	Eddie Edward & Friends
	15:30	Marien
	17:00	Hradištan & Jiří Pavlica

Pondělí 6. května		
Křížikovy sady Proluka	9:00–18:00	Tábor americké 2. pěší divize – projekt Plzeň 1945 představí život amerických vojáků v táboře a civilistů v roce 1945 9:00–14:00 – Školní exkurze – komentované prohlídky tábora pro školy, nutná rezervace na www.plzen1945.cz
radnice, náměstí Republiky	10:30	Pietní akt u pamětních desek Bratrstva 17. praporu belgických střelců a desky věnované 16. obrněné divizi americké armády
Americká třída	16:00	Hlavní vzpomínkový akt u památníku „Diky, Ameriko!“

Doprovodný program		
Moving Station, Jižní Předměstí	15. 4.	Plzeňské rozhovory II Co je skutečnost a co klam? Čemu můžeme v životě médií a sociálních sítí věřit? – manipulace s informacemi prostřednictvím Fake News a sociálních sítí Přednášky předních odborníků – zdarma pro širokou veřejnost.
Městský obvod Plzeň 4	17. 4.	Památka obětí náletu a padlých ve 2. světové válce 10:00 Sousedská ul. , 11:30 Jateční ul.
mázhauz radnice	20. 4.–30. 5.	Osudový rok 1939 a město Plzeň – výstava
Plzeň-Litice	25. 4., 16.30	Pietní akt u Památníku americkým letounům
Plzeň-Křimice	27. 4., 12.00	Pietní akt u Památníku padlým americkým letounům a křimickým občanům padlým v 1. a 2. světové válce
Národopisné muzeum Plzeňska náměstí Republiky 13	30. 4.–28. 7.	Neztratit víru v člověka: protektorát očima židovských dětí Příběh dětí: kresby dětí z terezinského ghetta – dvojice putovních výstav zapůjčených z Židovského muzea v Praze
Šafaříkovy sady	30. 4.–22. 5.	Spojenci/Poláci a Češi na bojištích druhé světové války – výstava lidských příběhů společného boje Polska a Československa; připravil Polský institut v Praze ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem Praha
Smetanovy sady, U Branky	2. 5.–30. 5.	Z Dunkirku do Plzně – příběh Československé samostatné obrněné brigády – výstava, vernisáž 2. 5. ve 13:00
	2. 5., 14.00	Jom ha-šoa – den vzpomínání na oběti holocaustu – veřejné čtení jmen obětí holocaustu, do něhož se může zapojit každý návštěvník; pořádá Institut terezinské iniciativy
Městský obvod Plzeň 4 Habrmannovo náměstí	3. 5., 14.00	Pietní akt na počest padlých čs. letců z Plzně–Doubravky a položení květin u pamětní desky na budově bývalé konzervatoře
Patton Memorial Pilsen	3.–6. 5. 9:00–18:00	Prohlídky muzea
Kopeckého sady 11	4. 5., 14.00	Multimediální one-man show „The Accidental Hero“ („Náhodný hrdina“) – příběh o svobodě, válce a nevyhnutelné otázce „Kdo vlastně jsem?“ Autor Patrick Dewane. Vstup zdarma
Sokolovna Karlov	4. 5., 15.30	Položení květin u pamětní desky čs. letcům RAF
Loosovy interiéry	3. 5., 17.00	Bendova 10 – Prvorepubliková módní přehlídka u Loose
	4. 5. 10:00–16:15	Klatovská 19 – prohlídky interiéru bytu Huga Semlera – vstupenky nelze zakoupit na místě Vstupenky v Turistickém informačním centru města Plzně nebo na www.plzenskavstupenka.cz od 1. 4.
Turistické informační centrum města Plzně	3.–5. 5.	Plzeň v dobách osvobození – komentované prohlídky Vstupenky v Turistickém informačním centru města Plzně, nebo na www.plzenskavstupenka.cz od 1. 4.
Borský park	4.–5. 5.	Freedom cup (Pohár svobody) – mezinárodní pohár parašutistů
DEPO2015	4. 5. 10:00–18:00	DEPO Street Food Market – festival pouličního jídla
DEPO2015 – spodní parkoviště	4. 5. 9:00–18:00	Výstava vojenských historických vozidel americké provenience , prezentace amerických vozů značky Mustang
Skryté město – Sousedské procházky	4. 5. 10:00 a 14:00	Poznejte město skrze osobní příběhy a vzpomínky Více na www.plzenskavstupenka.cz
Stará synagoga	5. 5., 18:00	David Syme (americký klavírista) – koncert
Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Františkánská ul.	5. 5., 18:30	Vojenská mše s biskupem Tomášem Holubem za všechny padlé bojovníky za svobodu, průvod v uniformách
Městský obvod Plzeň 4	9. 5.	Položení květin k pomníkům 10:00 Újezd (nám. Karla Panušky) 10:30 Hřbitovní ul. (objekt hasičské zbrojnice) 11:00 střelnice Lobzy

Změna programu vyhrazena.

Partneři projektu:

Rozhovor **Plzeň patří mezi nejnavštěvovanější česká města**

Přátele bych po prohlídce centra odměnila pivečkem Na Parkánu, říká Zuzana Koubíková

Organizace Plzeň – TURISMUS slaví pět let existence. Za tu dobu počet turistů nocujících v Plzni stoupl o sto tisíc. Ředitelkou organizace je Zuzana Koubíková, která přestože pochází z Rakovníka, na Plzeň nedá dopustit.

Jak si Plzeň v turismu vůbec stojí?

Plzeň patří mezi nejnavštěvovanější česká města. V počtu nocujících turistů zaujímá šestou příčku po Praze, Brně, Karlových Varech, Mariánských Lázních a Špindlerově Mlýně. V plzeňských hotelích a penzionech se ročně ubytuje zhruba 300 tisíc turistů. Tak alespoň hovoří oficiální čísla Českého statistického úřadu. My se jejich prostřednictvím můžeme porovnávat s ostatními českými městy. Celková návštěvnost je však mnohem vyšší. Spolu s jednodenními návštěvníky a těmi, kteří nocují u známých, se průměrná roční návštěvnost Plzně pohybuje kolem tří milionů osob.

V čem vlastně spočívá činnost vaší organizace?

Asi nejdůležitější oblastí je zajišťování turistických služeb. Provozujeme infocentrum na náměstí Republiky. Otevřeno

Zuzana Koubíková. Foto: archiv MMP

je 7 dnů v týdnu a nabízí návštěvníkům informační servis, prodej suvenýrů, jízdenek MHD, ale třeba i zprostředkování ubytování. Disponujeme týmem kvalitních průvodců a zajišťujeme prohlídky města v několika jazycích. Provozujeme muzeum generála Pattona, ale také prohlídkový okruh po Loosových interiérech. Naším posláním je také destinační marketing, jednoduše řečeno zodpovídáme za propagaci Plzně jako atraktivní destinace. Součástí těchto aktivit je organizace speciálních

programů pro zahraniční novináře a cestovky. Naším úkolem je prosazování témat z oblasti turismu v městské samosprávě a spolupráce s městem při přípravě a realizaci rozvojových projektů.

Vaše organizace vznikla před pěti lety. Co se za tu dobu v Plzni změnilo?

Především výrazně vzrostla návštěvnost. V roce 2013 se v Plzni ubytovalo něco málo přes 200 tisíc hostů, v loňském roce už to bylo přes 310 tisíc. Jedná se tedy o více než padesátiprocentní nárůst za pět let. Projekt Evropského hlavního města kultury pak vzbudil nebyvalý zájem zahraničních novinářů a Plzeň o sobě dala vědět světu. Zrekonstruovali jsme infocentrum a výrazně zkvalitnili některé služby. V centru města vyrostl nový dvojjazyčný navigační systém. Podařilo se zrekonstruovat některé bytové realizace architekta Adolfa Loose a propojit je v unikátní prohlídkovou trasu. To je jen střípek věcí, které mě napadají. Nejvíce nás toho ale teprve čeká. To by však vydalo na samostatný rozhovor.

Děláte také něco pro Plzeňany?

Každé léto chystáme sérii speciálních kostýmovaných prohlídek na různá té-

mata. Ty jsou určeny převážně místním. Oblíbené mezi Plzeňany jsou i každoroční adventní prohlídky. Málokdo ví, že stojíme za pravidelnými víkendovými přehledy programu v Plzni. Ty byly původně určeny turistům, ale dnes tyto víkendové tipy využívá také spousta Plzeňanů. Přehled kulturních akcí zpracováváme i ve formě měsíčních programů, navíc každý měsíc zveřejňujeme program akcí pro děti. Vše je na našem webu www.visitplzen.eu.

A otázka na závěr. Co máte vy osobně na Plzni nejraději? Kam byste pozvala své přátele?

Míst, která mám v Plzni ráda, je celá řada. Přátele bych nejspíše pozvala na procházku historickým centrem, unavila je výstupem na věž katedrály, aby si prohlédli Plzeň z výšky. A nakonec bych je odměnila pivečkem na Parkánu, nebo ještě lépe v pivovarské šalandě. Na jaře a v létě bych určitě nevynechala posezení na některé z předzahrádek v sadovém okruhu. Moc se mi líbí městské sady, myslím, že jen málokteré město má tak krásné parkové úpravy jako Plzeň. **(red)**

Ivan Klánský zahraje na Nové scéně

Ivan Klánský. Foto: archiv

Klavírní recitál profesora Ivana Klánského připravilo Divadlo J. K. Tyla na 27. dubna. Tento přední český klavírní interpret a pedagog, který je profesorem Vysoké hudební školy v Luzernu, se představí od 19 hodin na Nové scéně. **(an)**

Díky dětem Jana slyší

Jana s tlumočnicí. Foto: archiv

Část sbírky Díky dětem, která vynesla 185 tisíc korun, posloužila na zakoupení sluchadla pro Janu Steinhauserovou ze Spolku neslyšících Plzeň.

„Sluchadlo, vysoušečku a mikrofon by nebylo možné zakoupit bez pomoci těch, kteří finančně podpořili projekt Díky dětem. Jana je, v rámci inkluzivního vzdělávání, začleněna do běžné základní školy, ale ani velmi vážná sluchová vada ji neodrazuje od hry na flétnu či na klávesy,“ říká Kristýna Voříšková, tlumočnice Spolku neslyšících Plzeň. **(red)**

Mini Market Faire se koná v DEPO2015

Pilsen Mini Maker Faire je akce pro všechny tvůrce, inovátory, bastlíře, tedy lidi, kteří se v oblasti informačních technologií věnují různým vylepšením nebo je umějí vytvořit vlastními silami, nadšence a jejich příznivce.

Uskuteční se 27. a 28. dubna v areálu DEPO2015. Návštěvníci podle organizátorů zažijí netradiční „jarmark“ elektronických a technologických vycípků, řemesel, designu, 3D tisku, udržitelnosti a upcyclingu, robotů a mnoho dalšího. **(an)**

Poslední kšeft je psychologickou gangsterkou

Světová premiéra hry Jiřího Antonína Trnky Poslední kšeft se uskutečnila na Malé scéně Divadla J. K. Tyla v Plzni. „V podstatě jsou to sesbírané různé historiky ze severních Čech a poskládané do takové konverzačky à la Tarantino. Vzhledem k tomu, že se jedná o drogy, prostituci a mafiánský podsvětí, tak nikoho nebudu jmenovat,“ říká Jiří Antonín Trnka ke své inscenaci. Vznikla v koprodukcii činohry Divadla J. K. Tyla a Činoherního studia v Ústí nad Labem. Je jakousi psychologickou gangsterkou z českého prostředí. Sociální skupině, ke které se příběh vztahuje, také odpovídá slovník jednotlivých postav. Inscenace je napsána pro čtyři herce – dva ze souboru činohry Divadla J. K. Tyla a dva z „Činohráků“. **(an)**

Klára Krejsková v roli Lady.

Foto: DJKT

Exkluzivně

Vašek za mnou přijel se dvěma kufry..

Pokračování ze strany 1.

Programy si většinou vymyslím sama. Tento je ale výjimka. V téhle konkrétní

situaci to bylo tak, že za mnou přišel Vašek Luks, který úzce spolupracuje s jedním muzikologem v Neapoli. Naši

kousky, které se naposledy hrály v době jejich vzniku. Na festivalu v Salcburku měli představu, že bychom je ztvárnili scénicky, ale to nevyšlo. Ale myšlenka, že bychom to udělali koncertně bez scénického ztvárnění, nás zaujala a hudba byla tak silná, že jsme došli k závěru, že projekt bude zajímavý i pro posluchače. Ale ještě jsem nezhodila ani ideu tento projekt nějak ozvláštnit nebo jinak scénicky ztvárnit. Zatím to však není nic konkrétního.

Jak dlouho trvala cesta od nápadu až k prvnímu koncertu?

Museli jsme najít s Václavem Luksem společný čas v kalendáři, pak za mnou přijel do Berlína se dvěma kufry plnými not, probírali jsme se jimi a vybírali skladby, které byly nejsilnější nebo pro můj hlas nejvhodnější. Pak jsme jich vybrali moc, některé jsme museli vyloučit, prostě byl to docela dlouhý proces. Vytvoření takového programu trvá klidně dva až tři roky.

Proč právě italské barokní kantáty? Čím vás barokní hudba oslovuje?

Italské baroko je absolutně největší studnicí pokladů, které leží v archivech a o kterých nikdo neví. Nebo ví, ale netuší, kde jsou noty, ve kterém archivu, u kterého soukromníka. Je z nich však možno čerpat a objevovat nové skladby. Zpívám i francouzskou barokní hudbu. Hudba této epochy má společné to, že úplně přesně nevím, jak se tehdy hrála. Když si vezmete noty Mahlera nebo Ravela, je v nich zaznačené každé crescendo, každé piano, u každé noty skladatel přesně napsal, jak má být zahráná či zazpívána. Prostě napsal, co si přeje. Je hezké, když se mu člověk snaží splnit přání, ale u barokní hudby má prostor ke kreativě. A to se mi hrozně líbí. Jedna skladba se dá interpretovat různými způsoby. Každé pojetí se může lišit. Pro mě to znamená obrovskou tvůrčí volnost. Každý zpěvák přišel s jinými obdoby a posluchači mohli slyšet skladbu v několika různých podáních. V barokní hudbě nejsou vůbec zadaná tempa, takže každý dirigent má svoji představu, a když zpívám stejnou skladbu s jiným orchestrem

a dirigentem, mám pocit, že je jiná. Pojetí se mohou lišit a to mi na barokní hudbě přijde hodně zajímavé. Člověk se nikdy nenudí.

V rozhovorech jste zmínila, že ráda zpíváte méně známé skladby. Co vás na nich baví? Čím podle vás mohou oslovit posluchače?

Občas je hezké nahradit známé árie něčím jiným. Je to svým způsobem také výuka publika. Nejenom já, ale i posluchači objevují něco nového. Většina lidí potom přijde a ptá se, co to bylo za skladbu. Říkají, to se mi líbilo a mají pocit, že se dozvěděli něco nového. Že objevili muziku, kterou neznali a kterou si teď budou doma pouštět k těm slavným známým áriím. Takže zpívání méně známých skladeb má i edukativní význam. A to mě těší.

Máte v plánu nějaký další projekt?

Je jich strašně moc. V Praze zpívám Mahlerovu Píseň o zemi, mám nový recitálový program s písněmi Brahmsa, Sostakoviče, Bartóka nebo zpívám v Růžovém kavalírově v Metropolitní opeře v New Yorku. **(an)**

Magdalena Kožená.

Foto: Oleg Rostovtsev

Sexy prádlo a Sexem ke štěstí diváky Dialogu baví

Divadlo uvede letos patnáct premiér, ale zachová i oblíbená představení

Sexy prádlo, Sexem ke štěstí a Manželství je vražda patří mezi nejatraktivnější inscenace uváděné v Divadle Dialog Plzeň. Řadí se k nim také Saturnin nastudovaný Divadlem JakoHost. Dialog sdružuje 13 divadelních souborů s velmi rozličnými názvy, Amceth, Divadlo JakoHost, Divadlo Maebh, Divadlo Propadlo, exLudvíci, Chlupatej kaktus, Klenba, ORÁKULUM, SOFRANZA, SPODINA, VÝSKUM, Zrcadlo a Žumbera. „Je tedy doslova divadlem mnoha tváří, jak ostatně uvádí i ve svých propagačních materiálech,“ říká ředitel Divadla Dialog Jakub Zindulka, který režíroval už zmíněné první tři nejoblíbenější inscenace.

Na tento rok chystá divadlo, které letos získalo od města 920 tisíc korun ze Čtyřletého dotačního programu v oblasti kultury, stejně jako loni 15 premiér. „Soubor Chlupatej kaktus připravil hru uznávaného slovenského autora Viliama Klimáčka Dealeri, SOFRANZA autorskou hru Andrey Řeháčkové Žena pro Dona Juana. Následovat budou dubnové premiéry. Nejjisté příběhy připravené

Manželství je vražda.

Foto: Divadlo Dialog

souborem Klenba, Patrika plzeňského autora Petra Smazala uvede soubor

Amceth a autorské onemanshow Jaroslava Matějky Terapie smíchem SPODINA,“

uvádí ředitel. Divadlo Dialog Plzeň vzniklo pod názvem Plzeňská neprofesionální scéna v roce 1998, a působí tedy na plzeňské divadelní scéně už více než dvacet let. V minulém roce uvedlo na své komorně laděné scéně s kapacitou 66 míst celkem 15 premiér a odehrálo více než 200 představení. Navštívilo je téměř deset tisíc diváků. Repertoár divadla je velmi široký. Od pohádek pro děti přes autorská představení, divácky vděčné komedie, detektivky a klasické divadelní texty až k moderní současné dramatičce, nevyjímaje ani kontroverzní a provokativní texty. „Přátelský prostor divadla je bezbariérový, divadlo je velmi solidně technicky vybaveno, komorní sál, umožňující navázání velmi intimního vztahu mezi jevištěm a hledištěm, je vybaven klimatizací. Bar divadla je otevřen vždy hodinu před začátkem každého představení a je možné v něm posedět i po skončení produkce,“ připomíná Jakub Zindulka. Divadlo se nachází ve vnitrobloku mezi Smetanovými sady 9 a Klatovskou třídou. **(red)**

Plzeň chystá oslavu sametové revoluce

Sametová revoluce v Plzni na náměstí Republiky. Foto: Radovan Kodera

Sametová revoluce, od níž letos uplyne 30 let, změnila lidem životy a přinesla jim svobodu. Město ke zmíněnému výročí připravuje celou řadu akcí a projektů. Spolupracovat hodlá s obecně prospěšnou společností Post Bellum, která od roku 2001 vyhledává pamětníky klíčových momentů 20. století a zaznamenává jejich vzpomínky. Plzeňané se mohou těšit na další akce, které připomenou listopadové události před 30 lety, jako jsou výstavy, koncerty, soutěž a v neposlední řadě celodenní vzpomínkový happening na náměstí Republiky přímo 17. listopadu. Spolupráce zahrne například výstavu Paměť národa na venkovních panelech, jež bude umístěna na náměstí Republiky před radnicí od 28. října do 30. listopadu 2019. „Vzniknout by měl i dokumentární film v délce 26 minut pro Českou televizi s rozhovory s regionálními pamětníky listopadových událostí. Součástí spolupráce je i projekt Příběhy sousedů, kdy žáci základních škol ve spolupráci s pedagogy a koordinátorem Post Bellum zaznamenávají příběhy významných listopadových událostí očima pamětníků,“ uvádí vedoucí Odboru prezentace a marketingu Magistrátu města Plzně Jana Komišová. **(red)**

Rozhovor Plzeňské historické jádro slaví zmrtvýchvstání

Plzeňské historické jádro letos slaví třicáté narozeniny. Vláda je svým nařízením prohlásila 19. dubna 1989 Městskou památkovou rezervací. „Tehdy už bylo ve stavu klinické smrti. Ale nařízení stav nezměnilo, zázrak se stal až po sametové revoluci,“ upozorňuje vedoucí Odboru památkové péče Magistrátu města Plzně Karel Zoch.

Jak město tehdy vypadalo?

Technický stav byl u řady historických cenných domů havarijní, v přízemí prázdné obchody a v patrech neobyvatelné byty. Byly prázdné nebo obydlené sociálně slabšími obyvateli, kteří v nich žili v otřesných podmínkách. Kolem domů byla lešení, ale ne kvůli opravám.

A kvůli čemu?

Byla jen do úrovně prvních pater a jen proto, aby na kolemjdoucí nepadaly cihly a omítka. S opravami se nepočítalo. Třetina objektů měla být zbourána a nahrazena novostavbami. Třeba v Bezručově ulici takhle mělo zmizet pět domů.

Pomohlo, když bylo centrum prohlášeno památkovou rezervací?

Toto prohlášení nemohlo v době socialismu domy zachránit, snahou ale bylo alespoň trochu plánované drastické zá-

Budova, v níž v současnosti sídlí Magistrát města Plzně na náměstí Republiky, kdysi a dnes.

Foto: archiv a Petr Piskač

sahy zmírnit. Až v listopadu 1989, po sametové revoluci, se stal zázrak.

Jaký?

Sametová revoluce přinesla restituční a zchátralé objekty se podařilo vrátit potomkům původních majitelů. A oni je začali opravovat, přestože neměli moc peněz. Známe lidi, kteří bydleli v paneláku, měli hluboko do kapsy, a přece se

zničených historických domů nezbavili. Vzáli si úvěry a domy postupně opravili. Zachránili cennou památku po předcích a já si toho nesmírně vážím. Takže díky revoluci se památková rezervace stala realitou a ne jen výkřikem do tmy.

Je tedy co slavit?

Rozhodně. Letos slavíme rezervaci i revoluci a pro mě to spolu velmi úzce souvisí.

Zmínili jste se o obchodech. Je v centru nějaký, který funguje dlouhou dobu na stejném místě a se stejným sortimentem?

Bývalé papírnickví Pávek U Branky. Existovalo už za c. k. Rakouska. Sice obchod v současné době provozuje už jiná firma, ale papírnickví je tam dodnes. **(an)**

Náplavka k světu oživí břehy řek

Náplavka na Radbuze. Foto: MMP

Pestrý program doplněný možností odpočinku u vody přinese multižánrový festival Náplavka k světu. Bude se konat od 24. května do 28. června na břehu řeky Mže na Roudné a jeho součástí se zcela nově stane workshop na výrobu mobilní láve. Festival skončí velkou Opening party na nové náplavce na řece Radbuze v úseku Anglické nábřeží – Štruncovy sady. Festival se koná za podpory města. **(red)**

Jaro v Alpinu bude v květnu

Alpinium Klub Plzeň zve na výstavu Jaro v Alpinu, která se koná od 2. do 10. května od 9 do 19 hodin v zahradě gymnázia na Mikulášském náměstí. Zdarma je vstup pouze 11. května od od 9 do 12 hodin, protože je otevřen jen prodej rostlin. **(red)**

PLZEŇSTÍ PURKMISTŘI

4. díl:

Emanuel Tuschner

(purkmistrem plzeňským v letech 1868–1873)

Emanuel Tuschner se narodil v Plzni dne 24. prosince 1828. Jeho otec Josef byl mistrem soukenickým, stejně tak jeho otec Antonín. Emanuel Tuschner se poprvé oženil s Barborou, rozenou Mattasovou, rok po její smrti si vzal Kláru Klotzovou, dceru obchodníka Viléma Klotze z Plzně. Z manželství se narodila dcera Josefa a syn Emanuel.

Dne 10. února 1868 byl Emanuel Tuschner zvolen plzeňským purkmistrem. Do té doby zastával funkci poslance na zemském sněmu za město Plzeň, starosty okresního zastupitelstva, záložní a Měšťanské besedy. Vycházel ze zásady, že má-li se český živel v Plzni prosadit a udržet, je třeba posílit hospodářství. Jeho snahy však byly ukvapené a přinesly Plzni spíše negativa. Jedním z prvních činů obecního zastupitelstva bylo obnovení smlouvy s Pavlem Švandou ze Semčic o znovuzádaní městského divadla na 6 let pro česká představení. V květnu roku 1868 bylo rozhodnuto převzít horomyslickou huť a hamr do správy města a investovat v nich značný kapitál pro zvýšení výnosnosti. Nová městská správa se snažila i o zlepšení komunikací a zvýšení stavebního ruchu. V roce 1869 obec zakoupila pro své úřadování dům Johanny Exlové (zvaný též císařský), zakoupila Levitův dvůr na Říšském předměstí a zřídila při něm městskou plovárnu a parní a vanové lázně. Byly zřízeny např. vyšší dívčí škola, večerní pokračovací školy průmyslové a obchodní, české farní školy byly změněny na hlavní a obecní reálka na reálné gymnázium.

Roku 1871 byly od Ignáce Schiebla odkoupeny zpět staré městské knihy, které on před lety zakoupením v dražbě zachránil před zničením. Purkmistr Tuschner podporoval mnoho dalších aktivit k rychlému rozvoji města, avšak zakupování objektů a financování projektů kryl směnkami, které byly umísťovány u soukromých peněžních ústavů. Přesto rozpočty obce byly až do roku 1872 aktivní. Když na město dolehla finanční krize, působilo krytí těchto smének značné problémy. Největší chybou purkmistra Tuschnera bylo to, že ve strachu ze ztráty popularity neuložil včas obyvatelům města úhradu rozpočtových potřeb obecními přírůžkami.

Dne 26. června 1873 na zasedání obecního zastupitelstva na funkci purkmistra rezignoval. Kvůli svým finančním spekulacím ztratil velké jmění a odstěhoval se do Vídně, kde společně s tchánem Vilémem Klotzem zakoupili v Rennersdorfu u Vídně továrnu na oleje. Ta však krátce nato vyhořela a rodina upadla do velkých finančních těžkostí.

Zemřel 1. května 1882 ve Vídni jako vrchní úředník pojišťovací banky Slavie a byl pohřben na vídeňském ústředním hřbitově.

► Štěpánka Pfliegerová, Archiv města Plzně

Seriál: Z Encyklopedie Plzně

Malá a Perlová mají původní jména, část Pražské kdysi nesla název Mostní

V seriálu Archivu města Plzně se mohou čtenáři seznámit s vývojem a původem dalších tří názvů plzeňských ulic. Seriál vznikl v návaznosti na nový projekt Archivu města Plzně, jímž je internetová Encyklopedie Plzně, jež bude veřejnosti zpřístupněna během tohoto roku.

Malá

Název této ulice je zachycen v městských knihách již v roce 1600 a byl pravděpodobně odvozen od samotného charakteru ulice. Německá varianta jména zněla Kleine Gasse.

Perlová

Podobně jako předchozí ulice i tato své jméno za dobu své existence nezměnila. Bohužel v současné době nejsme schopni zcela jasně říci, jak svůj název, který je zachycen již na mapě z roku 1821, získala. V němčině znělo její jméno Perlasse.

Pražská

Vývoj názvu této ulice je poněkud odlišný od předchozích dvou. Samotné jméno „Pražská“ (případně kdysi i U Pražské brány) je starodávné a je od-

vozeno od označení zdejší brány, kterou se jezdilo ku Praze. Toto pojmenování máme doloženo již na mapě z roku 1821 (jako Prager Gasse).

Ve Vnitřním Městě se tento název beze změny udržel až do dneška. Dokonce v roce 1991 bylo toto pojmenování přeneseno i na navazující třídu Marie Škardové, která vedla od Mlýnské strouhy k řece Radbuze.

Tato část dnešní Pražské ulice byla poprvé pojmenována až v roce 1871 a dostala název odvozený od své polohy mezi dvěma mosty, tedy Mostní ulice. Tento název jí však moc dlouho nevydržel a již v roce 1878 byl tento úsek přejmenován na Poděbradovu třídu (Podiebradstrasse), a to na paměť českého krále Jiřího z Poděbrad (1420–1471). Další změna jména této části přišla s koncem druhé světové války, kdy byla pojmenována po odbojářce Marii Škardové (1906–1943) popravené nacisty. Ke sloučení třídy Marie Škardové a staré Pražské ulice došlo, jak již bylo zmíněno, v roce 1991.

► Kateřina Fantová, Archiv města Plzně

SOUTĚŽ S HC ŠKODA PLZEŇ

Základní část Tipsport extraligy 2018/19 je minulostí. Západočeši posbírali 98 bodů. Při skóre 178:116 se navíc prezentovali nejlepší obranou i útokem soutěže. Ve čtvrtfinále play-off tak po roce narazili opět na tým HC Olomouc. Indiáni za posledních dvanáct let nechybí posedně v první šestce, dvakrát základní část vyhráli, jednou byli druzí a třikrát třetí. Nebýt odečtu bodů, první místo by v sezoně 2010/11 opět atakovali. Vše pak Plzni vyneslo titul v ročníku 2012/13 a tři bronzy – vloni a v letech 2016 a 2012. Mezi čtyři nejlepší celky se modrobílí dostali pětkrát, letos mohou pošetě. Škoda může být po základní části spokojená. Západočeši obsadili třetí místo v tabulce. Mnoha statistikám v defenzivě i v ofenzivě ale dokonce kralovali. V některých jako tým, ukázali se však také jednotlivci. Jednotliví hráči, ovšem z dávných dob, se představili na fotografiích v minulých soutěžích. Správná odpověď byla za c, tedy Vladimír Bednář, Zdeněk Haber a Josef Hovora.

Jan Kovář.

Milan Gulaš.

Vojtěch Němec

Správně odpověděli a ceny od HC Škoda Plzeň získávají Jan Mentl, Terezie Khodlová a František Vaigl. Podobné ceny dostanou také ti, kdo správně zodpoví novou otázku a budou vylosováni.

Kdo ovládl závod o krále střelců se 30 góly i souboj o neproduktivnějšího hráče extraligy, když ke třiceti gólům přidal 32 asistencí a kraloval oproti druhému místu o pět kanadských bodů?

- a) Milan Gulaš
- b) Jan Kovář
- c) Vojtěch Němec

Odpověď lze posílat pod heslem HC Škoda Plzeň do 17. dubna na adresu redakce či e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. Kdo nevyhraje v soutěži s HC Škoda Plzeň, může si krásné suvenýry zakoupit v klubovém fanshopu nebo na fanshop.hcplzen.cz. ► (red)

SPRÁVNÝ TIP S ALFOU

Kolíbá se velryba se jmenuje inscenace Divadla Alfa, z níž byl snímek v minulých Radničních listech. To je správná odpověď na soutěžní otázku.

ku. Výherkyní se stala Jiřina Černá a získává dvě vstupenky do Divadla Alfa a další odměnu. Stejnou cenu obdrží také ten, kdo správně odpoví na novou otázku a bude vylosován. Stačí jen napsat, ze které hry je uveřejněný snímek. Odpověď lze posílat pod heslem Správný tip s Alfou do 17. dubna na adresu redakce či e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu.

► (an)

SOUTĚŽ S FC VIKTORIA PLZEŇ

VIKTORKU MŮŽETE PODPOŘIT V NÁSLEDUJÍCÍCH ZÁPASECH

 VS.

13. 4. 2019 18:00

 VS.

27. 4. 2019 17:00

Posunutý balon, proužky na dresu hráče Mladé Boleslavi, doplněná tribuna na pozadí v levé části, pořadatel na pozadí mezi oběma hráči a reklamní banner za Janem Kovářem, to je pět rozdílů, kterými se liší snímky v minulých Radničních listech. Správně odpověděli Václav Kohout, Marie

Dvořáková a Danuše Záleská. Získávají ceny od fotbalového klubu.

Ten pro své příznivce připravil nový kvíz, jak dobře znají tým FC Viktoria Plzeň. Ti, co správně odpovědí a budou vylosováni, vyhraji klubovou šálu či podepsanou kartičku oblíbeného hráče.

Kolik mistrovských titulů získal s Viktorou jako hráč Pavel Horváth?

- A/3
- B/5
- C/4

Ve kterém roce byl klub FC Viktoria Plzeň založen?

- A/1908
- B/1911
- C/1906

Kolik branek vstřelila Viktorka v tomto ročníku Ligy mistrů?

- A/7
- B/4
- C/12

Odpověď na nový soutěžní kvíz mohou zájemci posílat pod heslem Soutěž s FC Viktoria Plzeň do 17. dubna na adresu redakce Radničních listů či e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. ► (an)

SOUTĚŽÍME S DIVADLEM

V roli Vanilky vystupuje Charlotte Pščolková. To je správná odpověď na minulou soutěž. Správně odpověděl Pavel Smitka a vyhrává vstupenky do divadla a drobné dárky. Plzeňský balet uvedl na Nové scéně DJKT premiéru slavného Stendhalova románu Červený a černý. V hlavní roli se představil nový sólista baletu, jenž je na fotografii. Znáte jeho jméno? Návodů můžete hledat na webových stránkách divadla, www.djkt.eu. Odpověď lze posílat do 17. dubna na adresu redakce. K dispozici je také e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu.

► (red)